

הביקור הוא המסר

סקרים גילו שהציבור בארץ אוהד את אובמה האיש, אבל מס' תייג מיחסו לנתניהו וממדיניותו כלפי ישראל והמזרח-התיכון. אובמה ינצל את הביקור כדי לשנות את הדימוי הזה. הראיון שהעניק לערוץ 2 לקראת הביקור הוא מהלך מבריק של דיפ' לומטיה ציבורית: הוא אמר שהוא רוצה להקשיב, אבל גם לדבר ישירות אל העם. הוא הציג עצמו כידיד מובהק של ישראל שע' שה למען ביטחונה יותר מכל נשיא אמריקאי אחר, הביע עמדה נחושה לגבי איראן, הציג את הצורך להשיג הסדר עם הפלס' טינים כאינטרס ישראלי והחליק נושאים בעייתיים. הוא רוצה לזכות באמון הציבור בארץ כידיד ישראל ולתמיכה במדיניותו כלפי איראן וחידוש המשא ומתן עם הפלסטינים. בזירה הפני-

אובמה מגיע לישראל בעיתוי מושלם ובמ' צב מבטיחה: ימים אחרי הקמת קואליציה חדשה, שהיא הטובה ביותר מבחינתו. בקואליציה הזו חברות מפלגות מרכז משמעותיות – יש עתיד והתנועה – וראש ממשלה מוחלש.

אובמה בא בתחילת כהונתו השנייה. בת' חילת כהונתו הראשונה היא העדיף לבקר באנקרה ובקהיר, שם נשא נאומו פיוס וביקש לפתוח דף חדש ביחסי ארצות-הברית והעולם המוסלמי. בכהונתו הראשונה נמנע אובמה מביקור כא' רץ, והופעותיו נראו כמהלכי התרחקות מישראל. למרות שרק ארבעה נשיאים אמריקאים ביקרו בישראל במהלך כהונתם – ניקסון, קרט, קלינטון ובוש הבן – אובמה זכה לביקורת רבה על כך שפסח על ישראל. הביקור שלא היה בכהונה הראשו' נה העצים מאוד את חשיבות הביקור שיתקיים השבוע. הוא נועד לפתוח דף חדש ביחסי אובמה-נתניהו וביחסי אובמה והציבור בארץ.

ארצות-הברית היא מעצמת-על, ולכן כל ביקור של נשיאה באחת ממדינות בעולם הוא אירוע חשוב המלווה בצבא של עי' תונאים המסקרים כל צעד וכל אמירה. ביקור כזה משלב היבטים מדיניים וסמליים ונועד להשגת כמה מטרות במדינת הביקור, באזור מיקומה הגיאוגרפי ובזירה הפנים אמריקאית. מטרות הביקור הן לרוב קידום נושאים מדיניים, צבאיים וכלכליים או דיפלומטיה ציבורית – כלומר עיצוב דימויים חיוביים בק' רב מנהיגות מדינת הביקור ואזרחיה, ושיפור מעמדו של הנשיא בזירה הפנימית.

בכהונתו הראשונה, אובמה ניהל יחסים מתוחים ורעים עם נת' ניהו. האתגרים האזוריים שעומדים בפניהם – הגרעין האיראני, האלימות בסוריה, ההידרדרות האיסלאמית במצרים והסוגיה הפלסטינית – הם קשים ומורכבים. אובמה ונתניהו ממשיכים בתפקידיהם, אבל כל האישים שיטפלו מטעמם בענייני חוץ ובטחון הוחלפו. יש צורך בתאום מירבי בין שתי הממשלות, והביקור יאפשר לאובמה להתרשם ישירות מהאישים החדשים בפוליטיקה הישראלית ומעמדותיהם, להניח בצד את משקעי העבר עם נתניהו ולאתחל את היחסים איתו.

הביקור יאפשר לאובמה להתרשם ישירות מהאישים החדשים בפוליטיקה הישראלית ומעמדותיהם, להניח בצד את משקעי העבר עם נתניהו ולאתחל את היחסים איתו

מית, אהרה ישראלית תסייע לו להסיר נושא אחד מהמחלוקות הקשות עם הרפובליקנים.

ביקור אובמה הוא גם מסר לאזור. המתוחות ששררה בינו לבין נתניהו גרמה לבנות בריתה הערביות של ארצות-הברית ולירי' ביה לפקפק באמינותה כבת-ברית. הביקור יתקן את הרושם הזה על ידי חיזוק המחויבות האמריקאית לביטחון ישראל והברית האסטרטגית איתה. הפעם, אובמה העניק עדיפות לפיוס עם יש' ראל, ובהקשר הזה – עצם הביקור הוא המסר.

פרופ' איתן גלבוע הוא מומחה לארצות-הברית, ראש ביה"ס לתקשורת וחוקר בכיר במרכז בסי'א למחקרים אס' טרנטניים באוניברסיטת בר-אילן